

EL TEMPS

EFE

Sonia Castedo l'any 1991, quan va ser *bellea* de Princesa Mercedes. Al costat, el 2004, quan ja era regidora d'Urbanisme i s'havia convertit al campisme, tal

Com a gran amant de les Fogueres, Sonia Castedo somiava d'esdevenir *bellea* del foc, la regina de les festes d'Alacant, però va haver de conformar-se a ser-ho exclusivament de Princesa Mercedes, la comissió del seu carrer.

Corria l'any 1991, ella en tenia 20 i estudiava la llicenciatura de sociologia. Feia set anys que s'havia instal·lat a la ciutat procedent de Ribadeo, una població situada a l'extrem nord-oriental de Galícia, fronterera amb Astúries. El seu pare, mariner mercant, feia la ruta que anava de Barcelona a Las Palmas de Gran Canaria amb aturades als ports de València, Alacant, Màlaga i Santa Cruz de Tenerife. Estiuejaven a Benidorm, com molts altres gallecs, i va ser precisament per això, pel clima mediterrani que tant els agradava, que un bon dia van fer-hi cap. D'aquesta manera, la mare i els tres fills –ella és la mitjana– podien veure el pare sempre que hi passava.

El progenitor aconseguiria més tard una plaça d'oficial al port de València i els caps de setmana els visitava al pis que havien llogat al carrer de Joaquín Orozco, al barri de Benalua, a tocar de les vies del tren. No seria fins alguns anys després que n'adquiririen un, el del carrer de la Princesa Mercè, ubicat ben a prop del primer, al costat de l'antiga caserna militar de Sant Ferran, una zona

cèntrica però modesta on Sonia Castedo –de caràcter extravertit i afable– no va tardar a teixir bones amistats.

Jugava a la plaça de Navarro Rodrigo –a “la placeta”, com és coneguda–, era una assídua del bar Juanito i, així que els pares li van concedir més llibertat, va començar a freqüentar el *pub* Australia, al carrer de Sant Francesc, un dels llocs més concorreguts de la ciutat. Era fàcil trobar-se-la allà i a la discoteca Oh! –a la platja de Sant Joan– amb un Martini blanc a la mà, mentre les amigues bevien cervesa, que era més barata i a ella no li agradava gens. Si de cas la tastava quan feien *submarins*, una tradició belga consistent a dipositar un got buit dins d'una gerra de cervesa: el got s'ompli de ginebra, i la cervesa –que s'hi aboca tot seguit– el fa surar.

Però a Sonia Castedo sobretot l'apassionaven les Fogueres. De fet, encara sopa regularment amb les *bellees* amb què va coincidir el 1991. Tan sols unes quantes van poder tenir l'alcalde com a mantenidor en la seua exaltació, i ella va ser una de les afortunades. El socialista Àngel Luna, acabat d'estrenar al càrrec en substitució del també socialista José Luis Lassaletta, va oficiar com a mestre de cerimònies.

En aquell moment, la jove Castedo no pensava que la política seria el seu mitjà de vida. Amb les amigues, d'això

no en parlava, i acadèmicament tampoc no excel·lia: era una alumna normal, més centrada a gaudir i vestir a la moda que no a passar-se les nits estudiant o a descobrir món: quan va haver d'escollir un dels dos viatges de final de curs que van organitzar-se, va preferir visitar Astúries per comptes de Praga.

Això no obstant, l'últim any de carrera va escollir l'especialització en urbanisme i no la de màrqueting i publicitat, cosa que va instruir-la en matèries com ara la distribució de la població o les desigualtats vinculades a l'espai. Va ser aleshores quan va entendre la conveniència que un sociòleg d'aquest tipus supervise els plans generals d'ordenació urbana (PGOU) que els polítics encomanen als arquitectes urbanistes.

El pare havia mort en unes circumstàncies estranyes a Itàlia, el 1993. José Luis, el germà gran, estudiava dret, i el menut, veterinarià a Múrcia. De recursos, la família no anava sobrada, motiu pel qual ella va buscar-se una feina com a enquestadora de la CAM. I l'any següent, amb el títol de sociòloga a la butxaca, la seua vida va fer un gir de 180 graus.

—¡ Viva el PP!

Aquesta exclamació, pronunciada en un dels sopars de retrobament de les *bellees* del 1991, va estranyar les presents. No sabien que Castedo havia demanat l'alta a Noves Generacions, la secció ju-

com el seu padrí polític, Luis Díaz Alperi –dalt, amb ella, l'any 2006–, que li va cedir l'alcaldia el 17 de setembre del 2008, després de 13 anys al càrrec.

venil del Partit Popular. S'havia fet bona amiga de José Ramón García Santos, que el 2012 seria condemnat a dos anys de presó per una estafa immobiliària i és germà de Yolanda García, ex-tresorera del PPCV i actual diputada a les Corts, imputada en la branca del *cas Gürtel* que investiga el presumpte finançament il·legal del partit. Fou José Ramón García Santos qui va posar el seu nom damunt la taula. Podia ser una xica útil.

La porta. El 1995, poc després que els populars posaren fi a 16 anys de governs socialistes i Díaz Alperi agafara la vara de comandament, Castedo va entrar com a ajudant del gabinet de comunicació del consistori. El 1997, dos anys més tard, va ser nomenada cap de premsa, i tothom que la recorda en parla igual: era amable, alegre i molt professional.

Díaz Alperi, oriünd d'Astúries però, com ella, arrelat a Alacant de feia temps, va promocionar-la políticament. Designat amb el seu primer equip de govern, l'alcalde va renovar a fons la candidatura amb què el 1999 va presentar-se a la reelecció. Entre les novetats hi havia el seu secretari, Pablo Suárez, l'ex-militant socialista Andrés Llorens i Sonia Castedo.

En va resultar elegida i, a 28 anys, l'alcalde va atorgar-li la regidoria de Turisme, Platges i Partides Rurals, una responsabilitat menor que, en canvi, va

mutar en pista d'enlairament. "Era més coneguda que la majoria de regidors", evoca José María Perea, que fou conseller preautonòmic de Transports i regidor d'Alacant pel Partit Comunista, director general de la Generalitat amb Joan Lerma i primer tinent d'alcalde amb Lassaletta, abans de ser el gerent de la Fundació Universitat-Empresa de la Universitat d'Alacant i de retornar al periodisme, la seua professió: del 1993 al 2008 va dirigir el fòrum d'opinió Club Información i després va ser director adjunt de la capçalera del mateix nom.

La irrupció de Castedo en la política local va despertar l'enveja dels companys de govern. Li deien "la favorita" d'Alperi, i n'hi havia que anaven més enllà, com Enrique Montalvo, regidor de Manteniment i Serveis del 1995 al 1999, que pels passadissos consistorials no s'estava d'anomenar-la "la Lewinsky de l'alcalde", en referència a la famosa be cària de l'aleshores president dels Estats Units, Bill Clinton. Montalvo seria un dels que no repetiria a la llista.

El ben cert és que Alperi hi confiava, i molt. A partir de les eleccions del 2003 –les de la seua tercera majoria absoluta consecutiva– Castedo va assumir Urbanisme, la joia de la corona d'un ajuntament que tramitava la revisió del PGOU. "Tothom sabia que era una àrea controlada per Enrique Ortiz", explica Perea.

La clau. Enrique Ortiz i Alacant són sinònims perquè, en realitat, l'amo d'Alacant és Enrique Ortiz. És el gran constructor i contractista de la ciutat.

Les obres han marcat la seua vida des del primer dia. Son pare, un constructor menor, mirava de sobreviure a través de l'execució d'obres modestes, allà on fóra i amb la família sempre al darrere. Per això Ortiz fill va venir al món a Grañén, una petita població aragonesa de la plana dels Monegres, a 564 quilòmetres del barri de Benalua d'Alacant, on residien.

L'empresa originària va passar a dir-se Enrique Ortiz e Hijos, i seria el fill homònim qui l'heretaria i la convertiria en capdavantera gràcies als privilegis de què ha estat objecte amb els governs populars d'Alacant i de la Diputació.

Fins l'arribada de Díaz Alperi a l'alcaldia els Ortiz practicaven el minifundisme, una obreta a Albacete i una altra a Osca, però a partir de llavors van reconvertir la ciutat d'Alacant en un immens latifundi. I Sonia Castedo, primerament a Urbanisme i després a l'alcaldia, n'ha estat una espectadora de luxe.

La primera obra pública que la nissaga Ortiz va dur a terme a la ciutat és el col·lector que uneix l'avinguda de Ramón y Cajal amb una dàrsena del port. Un contracte del 1990, inferior als dos milions de pessetes –12.000 euros– i que no feia pensar en una relació tan prolífica.

Castedo inaugurant la placa del 25 de maig –paraula “feixistes” inclosa–, amb Ortiz a la llotja del Rico Pérez i amb la confraria de la Sentència de Jesús.

El Tribunal Superior de Justícia valencià (TSJCV) investiga el tracte preferent que ha rebut Ortiz de part dels alcaldes populars. El cas *Brugal*, que va esclatar com a conseqüència de la concessió irregular de la recollida del fem a Oriola, la capital del Baix Segura, va estendre's a la negociació del pla zona de residus –una causa per què hi ha imputat José Joaquín Ripoll, ex-president de la Diputació i actual president del Port d'Alacant– i, finalment, a la redacció del PGOU de la ciutat, on hi ha imputats Díaz Alperi i Castedo. Enrique Ortiz no sols està encausat en aquests dos darrers casos, sinó també en el cas *Gürtel*, com a presumpte finançador il·legal del PPCV.

A Castedo i Díaz Alperi, però, només els preocupa la pota del PGOU alacantí, que va iniciar-se l'any 2000 sota les directrius de Lluís Cantallops. Al cap de quatre anys, aquest prestigiós arquitecte català va lliurar el seu disseny a l'ajuntament, i ni a l'alcalde ni a la regidora d'Urbanisme no els va fer el pes.

Durant els dos anys següents van provar d'introduir-hi retocs que satisfieren els desitjos indissimulats d'Ortiz, amb qui tenien comunicació continuada, però la negativa de Cantallops va derivar en la seua destitució, l'any 2007. El nou redactor del pla, l'alacantí Jesús Quesada, sí que accediria a les recomanacions de Castedo i es reuniria amb Ortiz perquè l'assessorara. La mediació va anar a càrrec del bufet Salvetti, de l'ex-regidor socialista Javier Gutiérrez i on treballava el germà gran de la regidora i futura alcaldessa, José Luis Castedo. Tant ell com Gutiérrez i Quesada estan encausats.

Les pressions d'Ortiz a Díaz Alperi i Castedo incloïen *detalls* diversos: no sols sovintejaven el seu iot, sinó que Alperi va viatjar a Creta amb la regidora Sonia Alegría en el jet privat de l'empresari, i a Castedo, va regalar-li un vehicle Mini Cooper que ella va cedir després a Julia Castelló, l'assistenta dels seus fills. El segon marit de Castedo, Arturo Soto, va entrar a treballar en una de les empreses

d'Ortiz, Tizor Hormigones y Asfaltos, i el sumari apunta que fins i tot els fills d'Alperi van rebre diners i van beneficiar-se de grans descomptes en comprar els seus habitatges. El fill gran de l'ex-alcalde, Otto Luis Díaz, ja ha estat citat a declarar com a testimoni, mentre la filla mitjana, Elisa, és diputada del PP a les Corts valencianes, igual com son pare.

El pis. Quan Luis Díaz Alperi va estrenar-se a l'alcaldia, el 1995, devia algunes mensualitats del pis on vivien llogats, a la plaça de Calvo Sotelo. Havia presidit la Diputació –sota les sigles de la UCD– del 1979 al 1983 i la Cambra de Comerç, del 1991 al 1995, però com a empresari, la seua gestió havia estat pèssima.

S'havia associat a Isidro Martín Roldán –aleshores president de Coepa, la patronal provincial– per reflotar Alivacsa, una mercantil de menjars preparats, però no n'havia evitat la fallida. L'any 1998, Díaz Alperi va ser condemnat a pagar al Banco Herrero el crèdit de 18 milions

de pessetes –108.000 euros, més interessos i despeses– que havia sol·licitat per injectar-los a l'empresa. Davant el risc que li embargaren el sou d'alcalde, un amic li va deixar els diners per abonar-lo íntegrament. Tres anys abans, el 1995, en accedir a l'alcaldia, la CAM havia concedit a Alperi un préstec de 25 milions de pessetes –150.000 euros– malgrat no disposar de cap tipus de propietat.

L'aprovació de la llei reguladora de l'activitat urbanística (LRAU) –el juny del 1994– durant l'últim govern de Joan Lerma li va obrir un immens ventall de possibilitats, a Enrique Ortiz, que per fi podria ser agent urbanitzador. Als pocs mesos van investir alcalde Díaz Alperi i aquest li va acabar d'aplanar el camí.

D'una banda, l'empresari va llançar-se a l'adquisició massiva de sòl, i de l'altra, Díaz Alperi va col·locar com a primer regidor d'Urbanisme un home de palla, José Luis Pamblanco, tan bonhomíós com inexpert en la matèria: havia regentat una tradicional tintoreria del centre, La Catalana, i havia treballat al Banco Alicantino de Comercio, del grup Rumasa, però el seu perfil s'adia més amb la següent responsabilitat que assumiria, la regidoria de Festes i Turisme. “La sensació era que l'urbanisme depenia d'Alperi”, sentència José María Perea, que recorda un Pamblanco “conscient de les seues limitacions”. La seua frase més repetida era “això, parla-ho amb l'alcalde”.

Quan el 2003 Alperi va ascendir Castedo a Urbanisme, aquesta sensació no va esvaïr-se, però ella va agafar bastant més protagonisme que no Pamblanco. Les converses interceptades per la policia amb motiu del *cas Brugal* denoten la proximitat entre Castedo i Ortiz. Així, el 12 de maig del 2008, mentre es redissenya el PGOU, concerten una cita:

—E. ORTIZ: ¿Quieres que vaya a la una? ¿A qué hora llegas tú al despacho?

—S. CASTEDO: No quiero que vayas al despacho, prefiero ir yo al tuyo, fíjate.

—E. ORTIZ: Ah, lo que quieres es que no me vean allí.

—S. CASTEDO: No quiero que te vean allí, claro.

—E. ORTIZ: Yo es que quiero irme contigo ya, porque tengo un montón... Tengo que hablar contigo para pensar qué hago, marcarme mi estrategia de todo.

—S. CASTEDO: Bueno, o me puedo acercar yo a tu casa, o te puedes acercar a mi casa.

“Castedo ha fet allò que sempre ha vist fer al seu voltant, es pensava que era normal”

I el 29 de maig del mateix any, en conversa amb l'alcalde Alperi, l'empresari també expressa les seues intencions:

—L. D. ALPERI: Una cosa que me interesa saber: ¿a ti, perder la condición de urbanizador del APA-9 es una cosa que te preocupa?

—E. ORTIZ: Me puede preocupar relativamente, pero no cierres todavía nada.

—L. D. ALPERI: ¿Pero es algo que te preocupa o no?

—E. ORTIZ: Lo que pasa es que si las ventajas son importantes... Si por un lado gano tres y por otro pierdo uno, bien.

—L. D. ALPERI: Vale, vale, es que yo necesitaba saberlo. Vamos, que si lo pierdes tampoco pierdes nada.

—E. ORTIZ: Si gano económicamente, no pasa nada.

Quatre mesos més tard, el setembre del 2008, la regidora d'Urbanisme passa a ser l'alcaldesa, una notícia que Ortiz va conèixer amb 20 dies d'antelació. Fins i tot li dona l'exclusiva a un bon amic empresari, Vicente Llàcer:

—Bueno, dentro de un cuarto de hora dimite el alcalde de Alicante y se queda Sonia de alcaldesa.

Llàcer li respon “bueno, ahí tienes tus buenas acciones, eso lo habrás arreglado tú”, i Ortiz, que no se n'amaga, admet que Castedo “es amiga, es amiga”.

Qui era secretari general del PPCV, Ricardo Costa, també parla amb Ortiz i li comenta, tot satisfet: “Ya has colocado a tu pupila de alcaldesa”. I el regidor de Serveis i Manteniment, Pablo Suárez, a Ortiz directament li diu “alcalde”, quan dialoguen aquell mateix dia.

Imputada per tràfic d'influències, ús d'informació privilegiada i suborn, poden jutjar-la aviat

En fora de joc. Enrique Ortiz sempre ha actuat al dictat dels polítics perquè han sigut ells qui li han atorgat concessions sucoses o llicències urbanístiques. L'any 1999, Eduardo Zaplana i Díaz Alperi li van suggerir que comprara l'Hèrcules CF, el club senyera de la ciutat, que Antonio Asensio –propietari del Grupo Zeta– anhelava traspasar. Ortiz amb prou feines si sabia què era un còrner, però va comprar així legitimitat social.

L'equip vagava per la segona divisió B i corria el risc de desaparèixer, i durant la dècada següent, Ortiz va esmerçar-hi 40 milions d'euros, 4,2 dels quals per comprar l'estadi José Rico Pérez, fins aleshores de titularitat municipal i que la llei impedia vendre a societats amb deutes, com era el cas de l'Hèrcules. Ara, però, la Generalitat pretén que l'estadi isca a la venda, atès que vol cobrar els 9 milions que va fer efectius en executar-se una part de l'aval de 18 milions que, gràcies a la mediació de Castedo, l'Institut Valencià de Finances havia concedit al club, un aval que ara la Unió Europea ha considerat il·legal. Ortiz ha avisat que no vendrà el recinte esportiu –als baixos del qual havia pensat fer un centre comercial– fins que la Generalitat li abone 2,8 milions d'euros en patrocinis de la samarreta que encara li deu.

Això a banda, les escoltes del *cas Brugal* van fer surar la presumpta compra de partits la temporada 2009-2010, quan l'equip va ascendir a la primera divisió. Jorge López Marco, *Tote*, capità de la plantilla i bon amic de Sonia Castedo, va contactar amb futbolistes de quatre equips rivals per blindar-ne l'ascens. Per a Enrique Ortiz, pujar a la primera divisió també suposava passar a relacionar-se amb empresaris de primera divisió.

La complexa situació judicial que travessen Ortiz i Castedo no ha evitat que l'alcaldesa li haja atorgat recentment la contracta de la recollida del fem dels propers 10 anys a canvi de 490 milions d'euros –Ortiz va presentar-se coalitzat amb FCC i Cespa, però ostenta el 51% de l'UTE– o la de la neteja dels edificis públics, malgrat ser l'oferta més cara. Ortiz també gestiona el servei de manteniment de 24 hores i fins i tot ha aconseguit obres relacionades amb prospeccions arqueològiques. Però, sobretot, té el 70% del sòl urbanitzable d'Alacant.

La resposta social –articulada al voltant de la Plataforma d'Iniciatives Ciutadanes

Castedo va afanyar-se a reunir informació sobre Luna, pensava que seria el seu rival

(PIC), una entitat integrada per un centenar d'intel·lectuals que ara presideix José María Perea— va aturar el pla Rabassa, que pretenia aixecar més de 15.000 habitatges a tocar de les llacunes del mateix nom, als afores de la ciutat. Díaz Alperi i Castedo comptaven amb el suport dels socialistes, que en primera instància van aprovar el projecte però que després se'n van haver de desmarcar.

Aquell pla jau en un calaix de la Generalitat —quatre sentències judicials l'han invalidat— però Ortiz n'ha ideat un altre que durà Ikea a Alacant. Al seu dia Alperi i Castedo ja van viatjar a Porto en el jet privat d'Ortiz per reunir-se amb els responsables de la multinacional sueca. El projecte, Alicante Avanza, preveu invertir 400 milions d'euros —Ortiz s'ha aliat a Bankia, Caixabank i Inmobiliaria Espacio— que es rendibilitzarien amb el lloguer de l'àrea comercial adjacent. El consistori espera recaptar 100 milions.

Les persones que l'han tractat dibuixen un Enrique Ortiz graciós i simpàtic que prova de dur-se bé amb tothom. Va oferir a tots els regidors una plaça d'aparcament gratuïta en els tres pàrquings que gestiona. “Va aprendre de son pare que calia *estar bé* amb el poder, pe-

rò son pare va ser constructor en l'època de Franco”, assevera una font que detalla el seu *modus operandi*: “Primer prova de convèncer-te fent veure que és el teu *amigatxo*, amb dinars, viatges i regals, i si et resisteixes, és quan posa els diners”. “És un optimista de mena, mai no es va imaginar que l'enxamparien”, remata.

Una altra font estén aquest optimisme tenyit d'ignorància a l'alcaldeessa Castedo, que “ha fet allò que sempre ha vist fer al seu voltant, es pensava que era normal i que mai no li passaria res”. Avui, com Luis Díaz Alperi, està imputada per tres delictes —tràfic d'influències, ús d'informació privilegiada i suborn— i té la vista oral a la cantonada: Juan Climent, el magistrat instructor, encara ha de prendre alguna declaració més i, un cop es presenten les diligències de part, podria fixar-la pel setembre d'enguany.

A judici. Sonia Castedo ha demanat que li òbriguin judici “ja mateix” perquè “no hi ha proves”, però va mirar de persuadir Díaz Alperi sobre la conveniència de dimitir com a diputats —l'estiu del 2012, ella va anunciar que ho faria— a fi de perdre l'aforament i de ser jutjats a l'Audiència d'Alacant, on pensa que la justícia

seria més benèvola que no al TSJCV. En canvi, Alperi, de 68 anys, s'ha negat a abandonar les Corts fins les eleccions del 2015, i ella, que no hi era una assídua, no trepitja l'hemicicle des del juliol.

L'ex-alcalde està molt desprestigiada i s'estima més ser jutjada al TSJCV. “Els jutges d'Alacant saben massa coses d'ell”, diu algú que el coneix bé. Castedo, ja se n'ha distanciat: “En política, jo no pose la mà al foc per ningú. Sóc responsable del que dic i del que faig, però no del que diu i del que fa la resta. Que cadascú carregue el seu mort”.

L'octubre passat Castedo va sol·licitar una baixa laboral de vora un mes a causa d'un embaràs de risc que conclourà amb èxit en les properes setmanes. El president de la Generalitat, Alberto Fabra, desitjós d'alleugerir la càrrega d'encausats —vuit— amb què conviu, va deixar anar que potser era una bona ocasió perquè es replantejara el manteniment de l'escó, però l'alcaldeessa, molt molesta, li va respondre a través dels mitjans de comunicació que “un embaràs no és una malaltia contagiosa” i que el dia que l'abandonarà, el decidirà ella.

Abans, el 17 de juny, durant la inauguració de la línia d'alta velocitat que uneix Alacant amb Madrid, l'havien exclosa dels parlaments institucionals. I no sols Fabra, sinó també el president espanyol, Mariano Rajoy, i la secretària general del PP i presidenta castellano-manxega, Ma-

EL TEMPS

FFF

FFF

Ni Fabra ni Rajoy no es van sentir còmodes per la presència de Castedo a la inauguració de la línia d'alta velocitat que uneix Alacant amb Madrid. En canvi,

ria Dolores de Cospedal, van esquivar-la per no fotografiar-se al seu costat.

Estratègia compartida. En aterrar al despatx d'alcaldesa, Castedo va començar a reunir informació sobre els anys de gestió de Luna, el socialista més valorat a la ciutat, preveient que seria el seu contrincant als comicis del 2011. A instàncies de Francisco Camps –que estava acorralat a les Corts per l'oposició– també li'n va demanar a Enrique Ortiz, atès que Luna, després de ser alcalde, havia assessorat l'empresari. En les converses del cas *Brugal* interceptades per la policia, Ortiz li conta a Castedo que Luna “era un *acojonao*”. Amb tot, van eixir a la llum unes presumptes irregularitats relacionades amb la reforma del pis de la seua esposa que el jutge va arxivar *ipso facto*, però que van obligar a qui era síndic parlamentari a declarar al TSJCV.

Luna no ha estat l'únic destacat socialista que ha treballat per a Ortiz. Blas Bernal, candidat a l'alcaldia l'any 2003, va seguir les seues passes, i Roque Moreno, que era portaveu al consistori i es perfilava com a candidat del 2011, va dimitir en fer-se públic un SMS que el 3 de febrer del 2010 va enviar a Ortiz demanant-li feina per al fill del socialista José Vicente Ronda i una altra persona: “¡No te olvides de lo del hijo de Ronda! Javier Ronda Soler ha estado trabajando en Inusa con contratos corto, y/o su

“El ‘capo’ és Díaz Alperi, és el nostre Carlos Fabra sense ulleres”

mujer Carmen Llabata Martí, que ha estado en limpieza con Cívica. Un abrazo. Roque”. A més, el sumari *Brugal* inclou desenes de converses entre Ortiz i Ángel Franco, l'home fort –sempre a l'ombra– del PSPV local. Ortiz s'hi refereix com “el gran jefe del PSOE”. Els indicis que hauria *ajudat* a sufragar les campanyes electorals no sols dels populars, sinó també dels socialistes, són evidents.

“¿Qué me cuesta que seas concejal? ¿Vienes y empezamos con 12.000 euros?”, conta Toni Arques que li va dir un dia Enrique Ortiz a la llotja del Rico Pérez, davant de cinc o sis persones. “Eso sí, tú serás mi concejal, ¿eh? Vente un día. ¿Tienes mi número? Llámame y comemos”, li va insistir. Arques va ser el cap de llista del Bloc Nacionalista Valencià el 2003 i 2007, no va resultar escollit però tampoc no va accedir al xantatge, i opina que “el *capo* és Alperi, és el nostre Carlos Fabra sense ulleres”. “Sonia hauria d'haver tallat la relació amb ell en arribar a l'alcaldia, tal com va fer Camps amb Zaplana”, li retreu a Castedo. “Desbarra només que el punxes una miqueta, és molt prepotent. Un polvorí”.

Arques va presidir durant tres anys la foguera de Sant Nicolau de Bari i

Benisaudet i va convertir aquell barri en el principal graner de vots del Bloc a la ciutat, motiu pel qual Díaz Alperi va instigar que hi haguera un president més procliu. També va atreure's el suport de Luis Manzano, el carismàtic president de la foguera de l'Obra Social del Hogar, al molt humil *barri de les 400 vivendes*, que va afiliar-se al PP.

Castedo no ha hagut de fer moviments d'aquest tipus. El seu caràcter era el motor recol·lector de vots. Molt més lligada a les Fogueres que no el seu predecessor, també forma part d'una confraria de Setmana Santa, la Sentència de Jesús, i no falla a les festes del Raval Roig, on els veïns llancen poalades d'aigua a tothom que passa pels seus carrers populars i costeruts. La imatge de l'alcaldesa amb la samarreta tota xopa es repeteix cada any.

Paral·lelament, encara que no sense dilacions, Sonia Castedo ha accedit a canviar els noms d'alguns carrers de nomenclatura franquista –en queden desenes– i ha col·locat una placa darrere del Mercat Central, a la plaça del 25 de Maig, que recorda el terrible bombardeig de les tropes feixistes italianes del 1938, que va causar més de 300 morts.

L'alcaldesa ha trobat un aliat en el vice-president valencià, José Ciscar, que, com ella, està enfrontat al secretari general del PPCV, Serafin Castellano.

Xavier Aliaga

La princesa de Benalua

Sarah Palin, la ultraconservadora icona del Tea Party, presumia de tenir una connexió especial amb els votants, de ser una “mamà de l’hoquei”. Potser Palin és com algun dels seus votants, però no és els seus votants: la majoria de la gent no és rica. Esperanza Aguirre podria ser un altre exemple paradigmàtic d’aquesta perversió ideològica, la manera com alguns polítics connecten amb la gent senzilla a través dels valors, fent surf per sobre de les diferències econòmiques. No era el cas de Sonia Castedo, l’encara alcaldessa d’Alacant, una dels nostres, una xica de Benalua, de barri treballador. Una de tantes joves de classe mitjana baixa, guapa i festera, desimbolta, que pots trobar un dissabte a la nit en qualsevol pub.

Castedo no ha arribat a ser el que és per la procedència, no ha necessitat afegir una senyorial preposició postissa al seu cognom –com va fer Maria Dolores (de) Cosdepal–, perquè tampoc li hauria provat. Sonia, una xica normal, una princesa de barri, va triomfar en la vida perquè era una jove atractiva, desperta, llesta, amb fam. I estava on tocava en el moment precís. Consumat l’ascens, Castedo tenia part de la feina feta, ningú no li havia d’explicar com celebrar un triomf de l’Hèrcules per connectar amb la massa, sent una d’ells. Sent ells. O tocar la fibra dels seus conveïns. O xiuxiuejar les paraules precises a l’orella d’una *bellea* del foc. No és estrany que fóra capaç de millorar els números Luis Díaz Alperi.

Un dia, però, la conxorxa amb el constructor es fa transparent com un got de vidre. Les gresques ja no són de discoteca, sinó de iot amb xampany car refredant-se a la nevera. I les festes de pijama d’hotel de luxe. La veu rogallosa i festera sona diferent, tibant, desagradosa. El gest, més eixut. La mirada, més tèrbola. La princesa ja no és una dels nostres. És algú dels seus: la casta del saqueig.

Després de negar-se que hi figurara l’expressió *feixistes*, la primera edil va donar-hi el vist-i-plau i va assistir a la inauguració. De la mateixa manera, el novembre passat va acudir al soterrar d’Enrique Cerdán Tato, cronista oficial de la ciutat fins l’arribada del PP i persona molt compromesa amb la recuperació de la memòria històrica.

El cercle de Castedo... Així que es complica el seu futur polític, el cercle de confiança de l’alcaldessa s’estreny més i més. Jaime Esquembre, un ex-redactor d’*El País* que compartia l’empresa Intermundo Comunicació amb la parella del secretari general del PSPV provincial, David Cerdán, s’ha erigit en el director de comunicació de l’Ajuntament d’Alacant. Ja l’havia assessorada de fora estant, ahora que també assessorava la socialista Leire Pajín.

Castedo ha acomiadat alguns assessors –però no Julia Castelló, la cangur que es va quedar el Mini Cooper– i ha rebaixat el sou d’alguns altres per poder pagar els serveis d’Esquembre, que cobra uns 50.000 euros anuals d’un consistori en fallida tècnica, intervingut pel Ministeri d’Hisenda des del setembre passat i on cada euro que ix de la caixa es supervisa des de Madrid. Des que hi governa el PP, el deute per habitant ha passat de 240 euros a més de 600.

Ara les fotos amb Ortiz –per exemple, la del cap d’any conjunt a Andorra publicada a *El Mundo*, un diari que boicota de fa dos anys– ja no li resulten tan normals com li resultaven les seues converses, de les quals va dir: “Era una situació, entre cometes, bastant normal. Passa que hi ha molta hipocresia social i mediàtica, ara sembla que molta gent no coneix de res Enrique Ortiz”.

...i un aliat inesperat. José Ciscar, vice-president i portaveu del govern valencià, va afirmar sobre Castedo el juliol passat que “si jo estiguera imputat, me n’aniria a casa”. Ara, per contra, defensa la seua continuïtat. Segons alguns, perquè “és una aliada en la seua intenció de convertir-se en l’Alfonso Rus d’Alacant”, en referència al president provincial de València, el principal contrapoder actual de Fabra. De fet, Ciscar s’ha distanciat progressivament del cap del Consell i mira d’aprofitar la condició de president provincial del PP alacantí per tal de pre-

sidir la Diputació, un dels pocs àmbits de poder que els populars no dubten que controlaran més enllà del 2015.

Ahora, Ciscar manté una guerra freda amb el secretari general del PPCV, Seraffín Castellano, que l’ha rellevat com a home de confiança de Fabra. El propi passat 5 de gener, després que el *número dos* dels populars valencians reiterara que “el president ja ha dit que no hi haurà imputats en les llistes”, a Castedo no li va tremolar la mà i va respondre-li amb contundència –sense citar-lo– a través de Facebook: “Porqué será que no me sorprenden tus palabras querido ¿compañero? Escupir hacia arriba tiene a veces sus riesgos y es que antes o después, en un pequeño despiste, nos puede acabar cayendo en la propia cara. Paciencia es mi petición a los reyes magos. Paciencia para esperar sentada y verte pasar. A todos los demás....Feliz Noche de Reyes. Besosssssssssssssssss [sic]”. I és que a Castellano l’investiguen per les adjudicacions que ha fet com a conseller als seus amics José Miguel Pérez Taroncher i Vicente Huerta.

Si es presentara a la reelecció, Castedo quedaria ben lluny del resultat del 2011, quan va aconseguir el rècord de regidors –18– i de vots –el 53,3%– del PP d’Alacant. A les dues convocatòries anteriors, Díaz Alperi havia obtingut una majoria absoluta ajustadíssima, un resultat que ara mateix sembla una utopia. Ni tan sols el previsible augment d’UPyD –“el 19è regidor del PP”, li diuen a Fernando Llopis, l’actual regidor *magenta*– no li garantiria l’alcaldia, perquè aquesta formació insisteix que no facilitarà, per activa o per passiva, cap govern amb imputats.

Quan sorgeixen noms de possibles recanvis de Castedo, el més potent és el de l’actual conseller de Benestar Social, Asunción Sánchez Zaplana, *Suni*, antiga regidora seua ben valorada a la ciutat. De fet, molts opinen que Fabra va endur-se-la per tal de publicitar-la amb vista a les eleccions del 2015. Seria ben vista per la *burguesia del bacallà* –els Mario Flores, José Joaquín Ripoll i companyia–, persones vinculades al port i afiliades al PP que mai no han percebut Castedo com *una de les seues*.

El PP es veu afavorit per l’existència, a Alacant, del PSPV-PSOE més dividit del País Valencià. “Si no, ja haurien adoptat mesures severes”, assegura una font.

Castedo amb Ripoll, i a sota, a Andorra amb el seu marit –el primer per l'esquerra–, l'assessora Julia Castelló –de roig– i Ortiz. Al costat, entrant al TSJCV.

Tanmateix, el relleu forçat de l'actual alcaldessa podria comportar una escissió que fragmentaria –encara més– el futur mapa polític municipal. Castedo ha sondejat aquesta opció i té un referent clar: Gema Amor, a Benidorm (Marina Baixa), va independitzar-se del PP a un mes i mig dels comicis del 2011, i va obtenir tres regidors que acabarien sent decisius, fins al punt que l'alcalde és socialista.

Curiosament, però, la primera edil alacantina va mostrar-se explícita el novembre del 2009, en ser entrevistada per l'associació Alicante Vivo: “La gent ha d'entendre que jo sóc temporal: puc estar un any [com a alcaldessa] o puc estar-ne cinc, però sis, no. Sis no ho crec. Jo tinc data de caducitat”.

Un dels membres de l'entitat, l'arquitecte Rubén Bodewig, retreu a Castedo que –abans com a regidora i ara com a alcaldessa– haja “perpetrat alguns dels crims i agressions més greus contra l'escàs patrimoni arquitectònic d'Alacant: des dels enderroc a la Illeta i el complex ferroviari de l'estació de ferrocarril fins a

En una entrevista, l'any 2009, va dir que tenia “data de caducitat”, i va fixar-la en 2015

l'abandó de patrimoni artístic tan valuós com les torres de l'Horta, Tabarca o el castell de Sant Ferran”.

Bodewig estén el seu desencís amb Castedo a la “humiliant tematització del centre urbà, que s'ha convertit en un decorat de cartó pedra més propi d'un parc temàtic, on han proliferat bolets absurds, bústies per a poesies, escultures per a cadenats d'enamorats, rèpliques de vaixells antics i cavallets, amb l'objectiu de rendibilitzar i privatitzar l'espai públic, de maquillar la ruïna econòmica i social de la ciutat i d'engegar un procés de gentrificació amb què poder especular al cap d'uns quants anys”.

Tal com diu l'arquitecte, “mentre la ciutat va alimentar-se dels diners que generava la maquinària de l'especulació, va ser molt fàcil distraure els alacantins meninfots amb cortines de fum com l'Hèrcules, tramvies, ports esportius, barris elitistes i centres comercials”, però ara, per contra, fins i tot els treballadors d'Inusa, la filial del grup Cívica –el gegant en què s'ha convertit Enrique Ortiz e Hijos, avui dia una filial més– que recull el fem de la ciutat, s'han posat en vaga.

Malgrat l'escenari dantesc, Sonia Castedo espera tenir la sort de Franz-Josef Strauss, president de Baviera del 1978 al 1988. El seu amic empresari Edward Zwick, un dels principals evasors fiscals d'Alemanya, va obtenir tot de contractes públiques gràcies als regals i atencions que va ofrenar a la classe política bavaresa. Strauss va plantar cara a tothom que va qüestionar la seua relació amb Zwick i no va abandonar el poder fins que un col·lapse del sistema circulatori va posar fi a la seua vida. Avui l'aeroport de Munic porta el seu nom.